

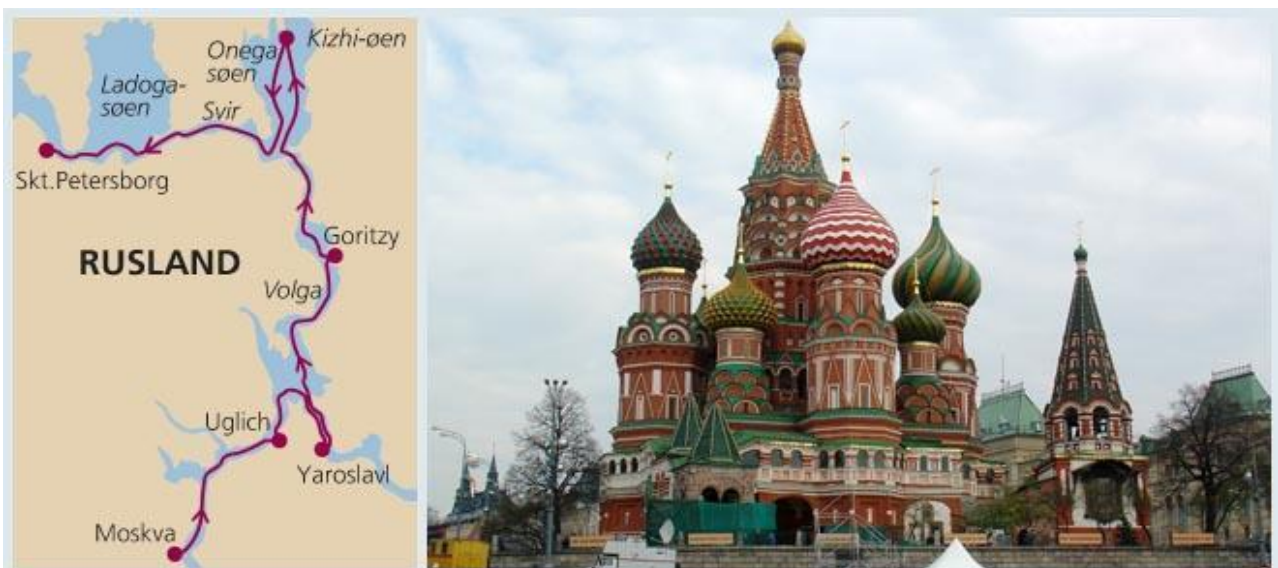
Krydstogt på Zarens vandveje fra Sankt Petersborg til Moskva – 11 dages luksus med fuld forplejning. Bemærk rejsen er med placering i udvendig kahyt på hoveddæk med panoramavindue. I alt 11 dage med luksus og fuldt program. Vores skib er et mindre skib med kun maks. 150 passagerer.

Afrejse: 10. juni, 30. juni, 20. juli, 9. august, 29. august og 18. september 2020.

Peter den Store udnævnte i 1712 St. Petersburg til det russiske riges hovedstad og skabte samtidig planen for en vandvej, der skulle forbinde Moskva med St. Petersburg og Østersøen. Først i 1937 blev denne drøm til virkelighed. Floderne og især Volga er centrale for at forstå dette prægtige riges historie. Vi sejler ca. 1300 km på vores rute fra Skt. Petersburg til Moskva og passerer kanaler og sluser med en højdeforskel på 162 meter. Vi passerer samtidig nogle af Ruslands største søer.

Floderne er grundlaget for det unge storfyrstendømme Moskvas opståen og historie, da det er floderne omkring Moskva, der var afgørende for byens strategiske vigtighed og efterfølgende vækst. Da storfyrstendømmet samtidig bliver de mongolske erobrerers skatteopkræver er vejen banet for at storfyrstendømmet Moskva bliver den ledende magt i det slaviske område og blandt de slaviske småstater som overlevede mongolernes erobring og hærgen i 1238 - 1240. Storfyrste Michael får da også i 1305 titlen ”Storfyrste over alle russere”. Storfyrstendømmet Moskva fortsætter sin vækst og erobringer, og bliver fra middelalderen af kendt under navnet Rusland. En sejlads ned af netop disse russiske floder, er derfor en rejse gennem Ruslands skabelseshistorie, hvilket vi vil gå i dybden med på vore foredrag på skibet.

På dette historiske krydstogt oplever vi den pulserende metropol Moskva og det smukke St. Petersburg med deres uvurderlige kunstsatte, palæer og parker. Samtidig er strækningen mellem disse to byer en sejlads gennem den russiske provins med sine landsbyer, kirker og øde naturområder, hvor alt ser ud som om ingen forandring er sket de sidste 500 år. Alt sammen vidnesbyrd om Ruslands tusindårig dramatiske historie. Det er netop landsbyen og kirken som er de centrale elementer i russisk historie, når vi taler almindelige menneskers liv.

På rejsen følger vi den unge nations udvikling i middelalderen til kristen stat og senere til kejserdømme med stormagtsstatus. Denne indsigt bruger vi til at forstå Ruslands udvikling efter Sovjetunionens sammenbrud i 1991, og Putins igangværende politiske projekt, der kan beskrives som en genfødsel af det imperiale Rusland. Samtidig vil der være masser af tid til blot at slappe af, nyde det fantastiske landskab og det hyggelige skibs mange faciliteter. Vores togt er en sejlads i Ruslands hjerte på floder, kanaler og søer, hvor vi oplever det enestående russiske landskab.

Turens højdepunkter med start i Sankt Petersborg.

Dag 1: Ankomst i St. Petersborg, indkvartering på skibet og middag

Vi ankommer med aftenfly fra København til Skt. Petersborg. Dernæst med bus til vores skib, hvor vi indkvarterer os. Vi ankommer på skibet ca. ved 21-tiden, hvor restauranten venter os med en god aftensmad.

Dag 2: St. Petersborg bytur, det historiske centrum, Peter og Paul katedralen med Dagsmars grav, Nevskij Prospekt og Det Russiske Museum.

I dag skal vi på opdagelse i byen som Peter Den Store grundlagde i 1703. Vi skal besøge byens ældste og mest kendte del. Vi sætter over Neva-floden i bus, og kører langs hovedgaden Nevskij Prospekt (prospekt = hovedgade) med dets mange paladser, som landets rige adel byggede. Vi passerer også flere af byens hovedattraktioner bl.a. Universitetet, Smolni klosteret (her gør vi et kort stop og besøger den nyistandsatte klosterkirke i russisk barokstil), admiralitetet, Peter D. Stores ridderstatue, St. Isak katedralen og pladsen, panserkrydseren Aurora, hvor kanonskuddet, som udløste statskuppet i 1917, blev affyret fra.

På busturen passerer vi ligeså den farverige Blodskirke, som er placeret nøjagtig hvor Zar Alexandre D. 2. blev dræbt ved et bombeattentat af en gruppe anarkister. Han fik sprængt benene væk og forblødte på stedet – heraf kirkens navn. I morgen vil der være tid til på egen hånd til at besøge kirken, for dem der måtte ønske dette. Attentatet er en vigtig begivenhed da det paradoksalt nok netop var denne zar, der som den eneste forsøgte at reformere det autokratiske Rusland i den sidste halvdel af attenhundredetallet. Hans søn Alexandre D. 3. stoppede som konsekvens af attentatet alle reformprocesser og svarede igen med endnu mere undertrykkelse af politiske modstandere. Disse spændende emner – Ruslands historie i attenhundredetallet og Napoleonskrigen vil Sonja/Marie/Thomas yderlige gennemgå på deres foredrag.

Vi gør desuden stop flere steder for at mærke stemningen i St. Petersborg gamle bydel og kanaler samt naturligvis ved Neva floden. (Trafikken kan gøre at vi må ændre kørselsruten).

Vi kører videre til Peter-Pauls fæstning, hvor vi har rundvisning. Et imponerende forsvarsværk, hvor vi også finder den berømte Peter- Paul fæstning som vi besøger. Vi besøger katedralen hvor de russiske Zarere er begravet siden Peter D. Store, bl.a. Nikolaj II ligger begravet her. Han og hans familie er nu kanoniseret til helgenstatus af den russisk-ortodokse kirke. Her befinder sig også kejserinde Dagsmars grav (eller rettere Maria Fjodorovna, som hendes russisk ortodokse navn lyder), hvortil hun blev bragt fra Roskilde Domkirke for at hvile ved siden af sin mand i 2006.

Vi spiser frokost i det centrale Sankt Petersborg ved Newskij Prospekt. Vi skal således ikke tilbage på skibet. Efter frokost besøger vi det prægtigste museum i Sankt Petersborg, når vi taler russisk kunst, nemlig ”Det Russiske Museum”. Her bliver der god tid til at gå på opdagelse i den fineste samling af

ældre og moderne russiske kunst. Bl.a. Ruble's ikoner og Repin's mesterværk "Pramdragerne ved Volga" samt Kandinski's moderne klassikere. Vi foretager en fælles rundvisning og derefter bliver der tid til på egen hånd at besøge nogle af de utallige mesterværker efter egen interesse. Museet er netop nyistandsat og i sig selv et besøg værd. Sidst på eftermiddagen ankomst på vores skib.

Om aftenen mulighed for at besøge en af byens mange operaer. Vi udsender information vedrørende disse muligheder inden afrejse.

Dag 3: Vinterpaladset og Eremitagen, Nevskij Prospekt og byens centrum, Kazan katedralen, kanalrundfart.

I dag fortsætter vi vor rundtur i St. Petersburg. Vi besøger det overvældende Vinterpalads og Eremitagen. Dette museum er enestående i verdenen, og med sin samling af uvurderlige værker af bl.a. Rembrandt, Van Gogh, Bellini, Leonardo da Vinci og Rembrandt m.fl. er det kun Louvre i Paris, der kan måle sig hermed. Foruden de mange værker er paladsets mange sale fantastiske med tronsalen som højdepunktet. Her kunne zarerne demonstrere Rusland imperiale storhed og imponere fremmede magters repræsentanter og overhoveder. Vi foretager en fællesrundvisning og derefter bliver der tid til på egen hånd at besøge nogle af de utallige mesterværker efter egen interesse. Vi mødes efterfølgende og spiser vores frokost inde i byens historiske centrum på en klassisk russisk restaurant. Om eftermiddagen fortsætter vi vores opdagelse af byens historiske centrum.

Vi besøger igen den store indkøbsgade Nevskij Prospekt og besøger Kazankatedralen kendt for at være en kopi af Peterskirken i Rom og sit vigtige ikon "Madonnaen af Smolensk". Det var her den store hærfører og Feldtmarshal Kutuzov bad til netop dette ikon inden det historiske slag ved Borodino 7. september 1812, hvor han for første gang valgte at møde Napoleon i åben kamp.

Vi kommer også fordi det kendte varehus "Gostinyj Dvor" og Singer dynastiets fantastiske art nouveau bygning. Vi besøger samtidig de mindre kendte dele af Sankt Petersburg, hvor turister typisk ikke kommer, og hvor almindelige mennesker lever. Dette er den anden side af Sankt Petersburg med nedslidte fælleslejligheder i betonhuse og nedslidte baggårde, der ikke er blevet vedligeholdte siden sammenbruddet i Rusland i 1989.

Afslutningsvis ser vi byen fra sin smukkeste side - kanalrundfart. Er herlig oplevelse (især hvis vejret er godt). Vi ser byen som det var tiltænkt at dens kreatører - fra vandsiden. Derfor har alle de fine paladser og huse også deres facade ud mod kanalerne. Vi sejler gennem de smukkeste kanaler og videre ud på Nevaen, hvor vi igen - og nu fra vandsiden - ser Peter og Paul fæstningen, hvorfra hele byen er udgået. En herlig tur, som er et dejligt punktum på disse dage i Sankt Petersburg.

Efter en lang og spændende dag kører vi i bus tilbage til vores skib, hvor et dejligt aftensmåltid venter.

Om aftenen stævner vores skib ud og ned af Neva floden mod Ladoga søen, som er Europas største sø på ca. 17.900 km². Vi bydes officielt velkommen af skibets besætningen og kaptajnen, der byder på et glas velkomstchampagne imens Sankt Petersburg og dens mange lys forsvinder agter ud. Skibet fortsætter natten over ned af Svir-floden og den Volga-baltiske kanal. Svir forbinder Ladoga søen med Onega-søen. En strækning på 220 km. På denne rute passerer vi to sluseanlæg - Nizjnesvirskij og Verkhnesvirskij, der opdeler Svir floden - samt Ivinskij-opdæmningen. Området er typisk for de store sletter og vådområderne omkring floderne. Lav træbevoksning og eng-områder med masser af fugle. Bemærk: Program og rækkefølgen i programmet kan ændre sig pga. trafikforhold og skibets ankomst og afrejsetidspunkter, som kun bestemmes af kaptajnen jf. slusetider og strømforhold.

Dag 4: Mandrogi kunstnerby

Dagen starter med et historisk oplæg på skibet. Her får vi styr på Ruslands grundlæggelse og vækst gennem den tidligere middelalder. Efterfølgende ankommer vi til Mandrogi-øen. Øen er en gammel sovjetferie koloni med lokale håndværkere og souvenir sælgere, der alle forsøger at sælge til turisterne. Men på få minutter kan man komme lidt væk fra det hele og fornemme naturen og området. De lokale serverer lokalt mad og vodka (betales separat), og der er tid til at gå på egen hånd hos de lokale småhandlende. Her findes nogle meget fine små butikker med klassisk russisk kunsthåndværk, de berømte ”Matrushka dukker”, keramik og stoffer. Alt er håndlavet efter gamle traditioner og i bedste kvalitet. Typisk er det ejerne der sidder i butikkerne og ofte vil de arbejde i selve butikken. Her er der mulighed for at købe den ægte vare.

Tilbage på skibet er tid til at slappe af og nyde udsigten fra skibets soldæk eller blot læse en bog imens det uendelige russiske landskab langsomt ruller forbi.

Dag 5: Kishi frilandsmuseum, på UNESCO’s liste over kulturarv

Dagen starter igen med et historisk oplæg hvor vi arbejder os igennem den russiske historie. Sidst på formiddagen når vi et af turens mange højdepunkter – øen Kishi. Byens store trækirke er fra 1714 og hedder ”Forklarelses-kirken”. Den består af et hovedskib og et klokketårn. De russiske snedkere og tømrere har sat aspebræbygningerne sammen uden brug af søm. Trækirken er symbol og omdrejningspunktet for almindelige russeres liv i provinsen, og har været det i tusind år. Rundt på øen er samlet flere mindre kirker, klokketårn, bondehuse, spisekamre, lader samt vindmøller. Øens bygninger er på UNESCO’s Verdensarvsliste. Vi får en rundvisning med en lokal ekspert og kommer bl.a. til at se et originalt storbonde hus fra 1800-tallet i to etager. Her vil vi også se en af Ruslands ældste trækirker som stammer fra 1300-tallet.

Dag 6: Goritzky, Kirillo-Belozerski klosteret

Vi forsætter vores sejlads sydpå og nyder skibets faciliteter og soldæk. Efter godt et døgn efter afrejse fra Kishi, ankommer vi til Goritzky, et smukt landligt og ganske uberørt område. Her besøger vi det smukke og historiske Kirillo-Belozerskij kloster, som er grundlagt i 1300-tallet. Klosteret blev skånet af mongolerne da de erobrede området i 1238. Spændende historisk oplæg ved Sonja/Marie/Søren/Thomas på et nærmere aftalt tidspunkt i løbet af dagen.

Dag 7: Jaroslav, bytur, Spaso-Preobrazgenskiy kloster, Elias kirken

Denne tidstypiske provinsby bærer navnet efter den store Kiev Rus Storfyrste Yaroslav Den Vise, som også byggede den enestående Sofia katedral i Kiev. Sofia Katedralen kan beundres den dag i dag i Kiev. Jaroslav grundlægger byen i 1010, hvor den første russiske statsdannelse, Kiev Rus, er på sit højeste. Jaroslav var søn af Vladimir (Valdemar) Den Hellige, en af de største herskere over Kiev Rus og slaverne med hovedstad i Kiev - Ruslands og den russiske kirkes moderby. Vladimir var en stor krigerkonge ligesom sin Far, og han blev den første slaviske fyrste, der gik over til kristendommen. Dette skete i 988 på Krim ved Chersonesos i forbindelse med en stor aftale med det byzantinske verdensrige. Et afgørende moment i russisk historie da den russiske kirke siden 988 har været en central del af russisk historie og almindelige menneskers liv. I den tidlige middelalder, da Kiev Rus var Europas stærkeste statsformation, var Jaroslav provinshovedstad i Rostow. Da de ustoppelige mongoler angreb Kiev Rus og central Europa på deres andet store angreb i 1238 under ledelse af Djengish Khans sønnesøn, Batu Khan, falder byen som en af de første pga. dets østlige placering. Byen genvinder aldrig sin status, men minder os om denne enestående periode i russisk historie. Dette vil vi tale mere om på dagens historiske og kulturelle oplæg, imens vi langsomt flyder igennem dette russiske landskabs med dets uendelige sletter som strækker sig helt til Persien og Mongoliet.

Vi besøger denne sjælfulde provinsby (efter russisk standard da den stadig har ca. 600.000 indbyggere i dag) med sit middelaldercentrum, sit Kreml og naturligvis de smukke og vigtigste kirker og klostre, hvoraf de ældste dateres helt tilbage til Kiev Rus perioden og 1100-tallet. Det vigtigste kloster vi besøger er Spaso – Preobrazanskiy klosteret fra syttenhundredetallet og Elias kirken med sine vidunderlige og vigtige freskoer. Begge steder har vi rundvisning. Ved klosteret mulighed for at købe de unikke kakler, som kun findes og laves her i Nordrusland. På Elias kirken kan vi se de originale kakler i al deres pragt.

Vi skal også besøge et ganske unikt sted i Rusland - nemlig byens ikonkole og ikonværksted. Her arbejder nogle af Ruslands bedste ikonmalere. Vi besøger dem og deres værksted og lærer om hvordan denne ældgamle byzantinske tradition blev overtaget af Kiev Rus og siden af den russiske kirke. Vi får mulighed for at møde en af Ruslands dygtigste og nulevende ikonmalere, der leder dette lille værksted og skole. Det er blandt andet denne skole, der vandt den store og prestigøse opgave med at dekorere Kristi Frelser katedral vi besøgte i Moskva, og som er Ruslands største kirke og Moskva patriarkens egen kirke. Da de ofte er på arbejde rundt omkring i landet må vi tage forbehold for at vi kan mødes med dem. Hvis ikke bliver der tid til at besøge byens gå- og indkøbsgade.

Spændende historisk oplæg ved Sonja/Thomas/Marie/Søren på et nærmere aftalt tidspunkt i løbet af dagen.

Dag 7: Uglitch (den Gyldne Ring), bytur, Opstandelseskirken og Dimitri Blodskirke. Besøg hos en russisk familie.

Denne by ligger ganske uberørt og fanget ind af den uendelige russiske natur. Byen blev grundlagt i 1148, og blev en vigtig by i det unge Kiev Rus rige i middelalderen.

Vi sejler ind i denne lille idyl og betragter de flotte kirketårne, som strækker sig stolt mod himlen. Det var her i Uglitch, lille prins Dimitri, søn af Tsar Ivan d. IV "Den Grusomme", blev dræbt bare ni år gammel. Ivan Den Grusom, var grusom, men han er også samtidig den første Tsar, der opnår styrken til at ryste tartar-åget af Rusland, og nægter at betale skat til dem. Det er Ivan d. IV, der slår mongolernes efterkommere Kazan og Astrakhan khanaterne i hhv. 1552 og 1556. Samtidig udvides det unge Rusland yderligere da det kæmpemæssige Sibirien og Sibir khanatet ligeledes underlægges. Det er afgørende momenter i Ruslands historie, da Rusland dermed for første gang siden Kievs fald i 1240 bliver fri for ydre overherredømme, og vinder slaget om sletterne og opnår begyndende imperiestatus – og det har det været og haft siden.

Mordet baner vejen for den ambitiøse adelsmand, Boris Godunov, der sætter sig på tsar-tronen, da Ivan ikke efterlader sig andre arvinger. Dermed dør den russiske hersker slægt ud – Rurikslægten. Grundlagt af den skandinaviske viking konge, Rurik, hvis søn Oleg blev den første hersker af Kiev Rus (882-912). I Uglitch besøger vi de to historiske kirker, som ligger på det gamle fæstningsområde og hører lidt mere om disse centrale momenter i Ruslands historie. Vi får også mulighed for at se os lidt omkring i denne lille by, som blandt andet er kendt for produktionen af Chaika-ure.

I byen bor også en familie, som vi er blevet venner med igennem årene, og dem besøger vi i deres typiske russiske landsbyhus, hvor de inviterer på te og hjemmelavet russisk vodka, som det er typisk på landet i Rusland. En sjælden mulighed for at se hvordan rigtige almindelige mennesker bor og lever herude i provinsen. De har også en dejlig have vi kan nyde, hvis vejret tillader det.

Spændende historisk oplæg ved ekspertguiderne på et nærmere aftalt tidspunkt i løbet af dagen. Sidst på eftermiddagen stævner vi ud mod den store finale – Moskva.

Dag 9: Ankomst Moskva bytur, Den Røde Plads m.v...

Denne formiddag ankommer vi til Moskva. Efter en dejlig frokost på skibet skal vi på den store bustur i Moskva. Vi kører først mod den grønne, sydlige dele af Moskva hvor det store Moskva prestige Universitetet ligger (her gik bl.a. Putin) – også kaldet ”Spurvehøjen”. For foden af ”Spurvehøjen” stopper vi for at bese det historiske ”Ny Jomfru Klosteret” og park. Klosteret udgjorde en del af Moskvas fæstningsværk i middelalderen og blev senere kendt som stedet hvor Peter D. Store satte sin egen søster i fængsel efter et mislykket oprør imod ham. Klosteret er på UNESCOs kulturarvsliste. På selve klosterets område ligger den stemningsfulde ”Novodevitje” kirkegård. Her ligger store dele af den russiske ”kultur og magtelite” fra attenhundredetallet og frem. Bl.a. Anton Tjekov, klovnen Nikulin, Boris Jeltsin og Nikita Khrusjtjov med flere.

Herfra fortsætter vi op mod Moskvas Universitet og ”Spurvehøjen”, hvor vi gør holdt. Herfra er en spektakulær udsigt over det gamle Moskva, Stalins ”Syv Søstre” skyskrabere og de nye områder med højhuse og finanskontorer, der minder en om Moskvas nye status som verdens dyreste by at leve i og byens aspiration om at blive et finansielt verdenscentrum.

Vi kører mod centrum og Den Røde Plads og den løgekuplede Vasilij-katedral med det gamle handelskvarter syd for Moskva-floden, hvor vi stopper kort ved St. Sofia kajen og Bolshoy stenbroen. En dejlig udsigt åbenbares over Kreml og den genopførte hovedkatedral i Moskva, Kristus-Frelser katedralen. Vi ender på Moskvas centrale og smukke plads (Den Røde Plads) – som betyder den smukke plads. Her fornemmer vi historiens vingesus med Kremls mure og præsidentpaladset i baggrunden. Lenins mausoleum ligger centralt på pladsen, hvorfra også paradetribunen troner ved da mange militærparader, der nu igen er kommet på mode i Kreml. Sidst på eftermiddagen hjem til vores skib fulde med indtryk og velorienteret og klar til morgendagens endnu større program i Moskva.

Dag 10: Besøge Kreml og katedralerne, Alexandra haven, monument for Marskal Zhukov, monumenterne for de 13 Sovjet heltebyer, besøg i Metroen.

I dag skal vi besøge byens mægtige magtcenter og fæstning, Kreml, med dets museer og kirker. Det er et besøg i Ruslands absolutte centrum, hvor præsidentens administration ligger den dag i dag samt det russiske overhus. Dette prægtige fæstningsværk, som samtidig var de første zarers residensområdet, stammer tilbage fra fjortenhundredetallet, og er blevet udbygget helt op til moderne tid. Midt i Kreml findes katedralpladsen, hvor ikke mindre end tre katedraler ligger tæt samlet, som endnu engang vidner om kirkens betydning og kobling til zarens magt. Vi bruger formiddagen på dette centrale sted i russisk historie og får rundvisning i den vigtige kroningskatedral. Det er på dette beskedne område og i disse kirker at zarerne helt frem til Peter D. Store blev hhv. døbt, kronet, gift og begravet. Vi spiser frokost inde i Moskvas centrum.

Efter frokost besøger vi den smukke Alexander have, der ligger for foden af Kremls mure. Haven blev bygget som en gave til byen og som en tak for sejren over Napoleon. Vi besøger også ”Den Evige Flamme” hvor Putins livgarde står vagt om symbolet for de mange soldater der faldt i Den Anden Verdenskrig. Vi kommer også forbi de 13 sten med navnene på de 13 byer, der udviste ekstraordinært heldtemod under krigen mod Hitler, og derfor blev udnævnt til ”Heltebyer”, og derfor fik lov til at bruge heltestjernen. Denne tur er en historisk gennemgang over dette vel nok vigtigste kapitel i russisk historie og den stolteste begivenhed i alle russers bevidsthed – sejren over fascismen og Hitler.

Efterfølgende slutter vi dagen af med et besøg i Moskvas fantastiske metro. Vi gør holdt ved de fineste af stationerne, for at beundre disse ”verdslige katedraler” bygget i fineste marmor, sten og bronze – levende monumenter over Sovjets visioner, evne til politisk propaganda og forgangen storhed. Bliver der tid går vi rundt i byens centrum og nyder en kop kaffe på en af de mange caféer i området. Efter denne lange og lærerige dag kører vi med bus tilbage til vores skib og gør klar til aftenmaden.

Dag 11: Tid på egen hånd og afrejse til København

Efter en god morgenmad tager vi afsked med vores skib og denne prægtige, modsætningsfyldte og historiske by og kører til lufthavnen.

Afrejse- og hjemkomst-tider:

- **Afrejse d. 10. juni med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 19.55. Hjemrejse fra Moskva d. 20. juni kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.
- **Afrejse d. 30. juni med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 19.55. Hjemrejse fra Moskva d. 10. juli kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.
- **Afrejse d. 20. juli med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 13.55. Hjemrejse fra Moskva d. 30. juli kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.
- **Afrejse d. 9. august med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 13.55. Hjemrejse fra Moskva d. 19. august kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.
- **Afrejse d. 29. august med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 13.55. Hjemrejse fra Moskva d. 8. september kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.
- **Afrejse d. 18. september med start i Sankt Petersburg** kl. 14.55 fra København via Riga med ankomst i **St. Petersburg** kl. 13.55. Hjemrejse fra Moskva d. 28. september kl. 15.25. med ankomst kl. 19.00 i København.

Priser per person:

- Kr. 13.990 per person i delt to-personers kahyt på ”main deck”/hoveddæk med panorama vindue.

Opgraderinger og enkelt-tillæg:

- ”Upper” deck/ øvre dæk. Tillæg kr. 1.800. kr. per person.
- Enkeltkahyt tillæg på hoveddæk kr. 5.000. Kun meget begrænset antal - kontakt os venligst, da vi først skal undersøge om der er plads, inden vi kan bekræfte en bestilling.

Vi sejler med MS Surikov som er et mindre skib med maksimalt 150 passagerer. Skibet er total ny istandsat i 2007. Alle kahytter er pæne med eget kombineret brusebad og toilet, stort panoramavindue, udvendige og over vandlinjen. Dobbeltkahytter på hoveddæk er ca. 9 m². På ”Upper deck”/ øvre dæk

kommer man en etage højere op på skibet, med bedre udsigt og mere ro (da receptionen ligger på ”main deck”) samt færre trapper til restauranter. Begrænset antal kahytter på hver klasse. Vi har valgt skibet, da det er et af de få mindre skibe, og da service og forplejning er bedre end det som typisk tilbydes danskere på tilsvarende ture (fra vores mere end ti år med disse rejser kender vi alle skibene der sejler denne strækning).

Bemærk: Maksimalt 20 – 28 gæster på vore rejser.

Prisen inkluderer:

- Indkvartering i to personers udvendig kahyt på hoveddæk/”main deck”. Bemærk i vores grundpris er inkluderet kahyt på hoveddæk/”Main deck” med stort panoramavindue, der kan åbnes. Dette kaldes ofte dæk 2 på hos andre arrangører, og kræver ekstra betaling, da deres pris tager udgangspunkt i dæk 1, som ligger lige under vandoverfladen, har køje og er beregnet til seks personer og personalet. Reelt er der kun to – fire stykker af disse på hvert skib, hvilket gør en pris-opstilling baseret herpå misvisende, men blot bruges til at indikere en lav grundpris. Derfor vælger vi ikke at gøre dette.
- Fly med t/r København-Rusland med alle skatter og afgifter.
- Transfer i bus til/fra skib og lufthavn.
- 11 dages flodkrydstogt med fuld forplejning bl.a. kaptajnens festlige velkomst – og afskedsmiddag på MS Surikov. Fuld forplejning fra ankomstdags aftensmåltid på skibet til morgenmad på afrejsedagen på skibet. Vores skib er godt og velfungerende flodkrydstogts-skibe - et af de få mindre skibe og blandt de bedre i sin klasse i Rusland. Især er service og forplejning meget bedre end det man typiske vil møde på sådanne togter i Rusland.
- Udførligt program under hele turen - også eftermiddagene i hhv. Sankt Petersborg (én eftermiddag) og to eftermiddage i Moskva (forbehold for at rederiet og kaptajnen kan ændre afrejsetidspunktet grundet vejr eller andre forhold vi ikke har indflydelse på). D.v.s. der er ikke behov for at tilkøbe dyre tillægs-ture for at udfylde eftermiddagene i disse byer, som det er tilfældet på mange andre lignende krydstogter i Rusland hos andre udbydere. Desuden spiser vi frokost inde i Sankt Petersborg og Moskva, når skibets sejlplan tillader dette, og skal således ikke bruge tid på buskørsel tilbage til skibet til frokost, og dernæst efterfølgende tilbage til byen med bus (tager typisk 45 minutter pr. vej).
- To glas russisk champagne på hhv. dagen hvor vi starter sejladsen (dag 3) og kaptajnens afskedsmiddag (dag 8).
- Kaptajnens velkomst- og afskedsmiddag.
- Hårtørrer i hver kahyt.
- Te/kaffe efter frokost og aftensmad og drikkevand til frokost/aftensmad.
- Underholdning og tre koncerter på skibet samt levende musik i barområdet hver aften.
- Alle ture og entreér som beskrevet i programmet:
  - Busrundtur i *Sankt Petersborg* og rundvisning til fods i det historiske centrum – hvor vi ser bl.a. Nevskij Prospekt, Blodskatedralen, Aurora krydsere og Isak katedralen.
  - Rundvisning i Vinterpaladset og Eremitagen
  - Rundvisning på det Russiske museum
  - Besøg i Kazan katedralen
  - Rundvisning i Peter og Paul katedralen og ved prinsesse Dagmars grav
  - Besøg Smolny klosteret
  - Kanalrundfart i Sankt Petersborg (NY)
  - Busrundtur i det historiske *Moskva* til bl.a. Moskva Statsuniversitet (én af de ikoniske ”Syv Søstre” højhuse bygget af Stalin).

- Rundvisning i Kreml og besøg i kronings-katedralen samt parken i Kreml.
- Rundvisning i det historiske Moskva bl.a. Den Røde Plads, Alexander haven, den Evige Soldats grav og mindesmærket for den Anden Fædrelandskrig (2. Verdenskrig), mindesmærket for de 13 sovjetiske heltebyer, Sjukovs rytterstatue.
- Rundvisning og kørsel i Moskva Metro – besøg nogle af de mest ikoniske og udsmykkede stationer.
- Tre frokoster på udvalgte russiske cafeer og restauranter i Moskva og Skt. Petersborg.
- Besøge kunstner-øen og tidligere sovjetisk feriekoloni Mandrogi.
- Rundvisning på Kizji ø i Onega-søen og dens UNESCO-beskyttede trækirke og landsbrugs bygninger fra 1700-tallet.
- Besøge provinsbyen Goritsy og rundvisning på det historiske Kirillo-Belozerski kloster.
- Rundvisning i middelalderbyen Jaroslavl ved Volga-floden og Elias katedralen.
- Besøge et af Ruslands fineste “ikon værksteder” i Jaroslavl (NY) - forbehold for lukkedage.
- Rundvisning i middelalderbyen Uglitj og byens katedral.
- Besøg hos lokal familie vi kender i Uglitj. Vi besøger deres hus og familie og nyder en kop te og hjemmelavet vodka (som det er typisk i Rusland på landet) (NY).
- Russisk-undervisning på skibet ved vores onboard guide.
- Alle entreer jf. programmet.
- Lokal engelsktalende rejseleder assistent/on board guide på skibet og de enkelte anløbssteder, der hjælper med alt det praktiske.
- Engelsktalende lokalguide da det kræves på russiske museer. Samtidig kan den lokale rejseguide svare på mange hverdagsspørgsmål omkring livet og hverdagen i Rusland i dag.
- Nogle af Danmarks dygtigste Rusland eksperter og samtidig dygtige formidlere hhv. Jana Sommerlund, Marie Nytoft, Søren Bjelke eller Thomas Køllner som rejseleder, kulturhistorisk guide og foredragsholder på hele rejsen.
- Historiske og perspektiverende oplæg ved rejselederen (4-5 oplæg på fordelt på turen) Ruslands historie gennemgås fra grundlæggelsen i Novgorod i middelalderen til stormagtsstatus via Ivan d. Store og Peter d. Store. Vi får også indblik i den store revolution, der fører til Sovjets etablering, dens storhed og opløsning i 1991, hvilket leder os frem til Ruslands nyere historie, kultur og samfundsliv samt Putins moderne russiske samfund.

Følgende er ikke indeholdt i prisen:

- Tillæg for opgradering til øvre dæk.
- Rejse- og afbestillingsforsikring.
- Drikkepenge om bord til skibets besætning og personale - (ca. 30 euro per person).
- Ekstra arrangementer og tilvalgsture udbudt af skibet ud over det program vi tilbyder i dette program (bl.a. aftentur i Sankt Petersborg og Moskva, vodka-smagning og eventuel opera/ballet i Sankt Petersborg).
- Drikkevarer udover kaffe og vand til måltiderne.
- Alle øvrige private udgifter.
- Visumafgift til den russisk ambassade (ca. 500 kr.) og betaling for assistance til at foretage visumansøgnings-processen via vores partner Alt Rejser, der kan forestå hele processen. Samlet pris er ca. kr. 1250. Fingeraftryk foretages i København.
- Foretager man selv alt omkring ansøgningsprocessen, skal der kun betales kr. 500 til den russiske ambassade (2019 priser). Vejledning findes på det russiske konsulats hjemmeside i dette tilfælde. Vi kontakter alle deltagere per brev omkring visumansøgnings-processen i god tid. Dvs. tre måneder inden afrejsen, da det først her er muligt at starte ansøgningsprocessen. Her vil alle detaljer fremgå.

Bemærk alle gæster skal afgive fingeraftryk i forbindelse med visum-processen. Dette skal for indeværende foregå i København. Alt dette vil fremgå af det materiale der udsendes (jf. forbeholdene ovenfor) efterfølgende.

- Bemærk, på et skib vil der altid være muligt at høre motoren og dens brummen. Dog typisk mindre jo højere man kommer op på skibets etager. Det er udelukkende rederiet der foretager fordelingen af kahytter på de enkelte etager. Vi har således ingen indflydelse på, hvem der får hvilke kahytter på de enkelte dæks-etager.

Kulturguide og rejseleder på denne rejse er Jana Sommerlund, Marie Nytoft, Elena Wahl, Jakob Smith og Søren Bjelke – se nedenfor fordelingen af afrejser på de respektive kulturguider:

Marie Nytoft er cand.phil. i russisk og har et indgående kendskab til russisk kultur og historie. Marie er gift russisk, har et stort netværk i Rusland og har været næsten overalt i det tidligere Sovjet, især i Kaukasus, Ukraine og Rusland. Marie har skrevet om Rusland, oversat litteratur fra og til russisk. Marie underviser i russisk og derudover kan man løbe ind i hende rundt omkring i Danmark, når hun tolker for såvel private som offentlige organisationer. Marie har de seneste år været kulturguide på vore flodkrydstogter til Rusland og kulturrundrejse til Georgien og Armenien. **Marie er rejseleder på følgende rejser: 31. maj, 10. juni, 19. august og 29. august.**

Søren Bjelke er uddannet fra Københavns Universitet med russisk som hovedfag og japansk som bifag. Han har været rejseleder i over 20 år med mere end 130 ture i det tidligere Sovjetunionen, Japan og Sydøstasien. Første gang Søren var i Rusland hed det Sovjetunionen, og senere har han læst på statsuniversitetet i Skt. Petersborg. Søren har en mangeårig erfaring som kulturguide på grupperejser i Rusland (bl.a. dette krydstogt), Ukraine, Baltikum, Kaukasus og Centralasien samt en tur med den Trans-Sibiriske jernbane fra Skt. Petersborg til Vladivostok

Søren følger ivrigt med i udviklingen af det moderne Rusland, men også hvor de nye selvstændige tidligere sovjetrepublikker er på vej hen. **Søren er rejseleder på følgende rejser: 20. juni, 30. juni og 9. august 2020.**

Jana Sommerlund

Jana Sommerlund er uddannet i journalistik fra Tbilisi Statsuniversitet og statskundskab fra Københavns Universitet. Jana har stort kendskab til Kaukasus, som bygger på hendes faglige og personlige erfaringer fra de kaukasiske lande: Georgien, Armenien, Aserbajdsjan og ikke mindst, deres magtfulde store nabo i nord – Rusland.

Jana er født georgier og har levet det meste af sit voksenliv i Danmark. Hun har arbejdet med international udvikling med fokus på ”mindretals-problematikker” relateret til fordrevne mindretal i Georgien og Kaukasus. Jana er ligeledes en dygtig formidler og har arbejdet som skribent for Reuters, været medstifter af to georgiske nyhedsbureau og lavet indlæg for Politiken og Information.

Jana har holdt flere foredrage om demokrati og magtforhold i Kaukasus, samt optrådt i førende medier i forbindelse med bl.a. konflikterne i Kaukasus og det postsovjetiske område. (DR1 og TV2 NEWS). Jana har udgivet flere forskningspublikationer om mindretal og identitet. Bl.a. “Identiteter og konflikter i Georgien”, Kontur, Nr. 12, 2007.

I dag driver Jana sin egen lille virksomhed, hvor hun tolker i sprogene georgisk, russisk og dansk." **Jana er rejseleder på følgende rejser: 10. juli og 20. juli 2020.**

Elena Wahl

Elena er født russer og opvokset i Moskva. Elena blev uddannet ved det prestigøse Moskva Statsuniversitet og har fået sin Ph.d.grad fra St. Petersborgs universitet.

De sidste 25 år har Jelena boet i Danmark, hvoraf hun de seneste 15 år har arbejdet som lektor i russisk sprog, kultur og samfund på Copenhagen Business School. Desuden arbejder Jelena som underviser i det danske Udenrigsministerium samt som selvstændig konsulent og tolk i forskellige danske firmaer og organisationer.

Elena er således ekstraordinær fortrolig med Ruslands historie og kultur samt selvsagt de to hovedstæder Moskva og Sankt Petersborg, hvor hun har levet og studeret. Dertil kommer at hun samtidig forstår den danske og ”vesterlandske” opfattelse af Rusland, der ofte er præget af fordomme og manglende indsigt.

Elena er en ekstrem erfaren og dedikeret formidler, og kan som en af de få forbinde egne erindringer og erfaringer fra en barndom under Sovjet, Sovjets opløsning og det kaos der herskede under og efter Perestrojka med livet i det moderne Rusland.

Elena kan som en af de få forklare og anskueliggøre det moderne Ruslands overordnede politiske og økonomiske udfordringer og ligeledes den enkelte russers hverdag og bekymringer.

Elena er guide på følgende rejser: 8. september og 18. september 2020.

Jakob Smith

Jakob er uddannet Cand. Mag. i Østeuropastudier fra Oslo universitet med russisk som hovedsprog samt idehistorie som bifag. Lige fra gymnasietiden har Jakob interesseret sig for russisk sprog, historie og kultur. Allerede som ung foretog Jakob flere studierejser i det tidligere Sovjetunionen.

Med dette afsæt har Jakob udvidet sin interesse og kompetence til at dække bredt hele det Østeuropæiske kulturområde i form af arbejde med undervisning, formidling og som rejseleder i især Rusland, Ukraine samt store dele af Østeuropa, Kaukasus og Balkan.

Jakob er således en meget erfaren og vidende formidler af disse kulturområder og følger disse områder tæt af interesse. Jakobs fokus er bl.a. at vi i Vesten tidligere kun kendte til den sovjetiske så ensrettede historiefremstilling, så kan vi nu se mange flere historiske nuancerede fremstillinger af den ældre og nyere historie i det postsovjetiske område. Historien fortælles og skrives stadig i Østeuropa!

Jakob er optaget af almindelige menneskers liv, og afledt her af, har Jakob i mange år beskæftiget sig med socialt arbejde. Det har givet ham en interesse for samt et blik for almindelige menneskers liv i de lande han besøger. Jakob skaber mange bekendtskaber og venskaber i de lande han besøger, og opnår dermed indsigt i almindelige mennesker hverdag. En viden han gerne deler med sine gæster på en ligefrem og anskuelige måde.

Jakob er rejseleder på følgende afrejse: 30. juli

Skibet

Vores skib hedder MS Surikov og er et af Ruslands bedre og restaurerede (2007) flodkrydstogts-skibe og især service og forplejning er bedre end de skibe der typisk tilbydes danskere. Skibet har fine restauranter og barer med udsigt. Skibet har plads til ca. 150 passagerer og har en besætning på 100 personer. Bemærk det lave antal passagerer. Alle kahytter er udvendige, med eget bad, air condition, fjernsyn, og skibet har en dygtig og venlig besætning.

Restauranten serverer dejlig lokal mad på internationalt niveau og skibet har to barer samt

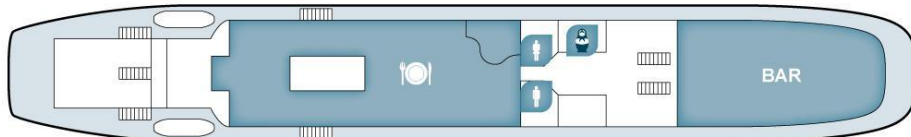
MS-Surikov

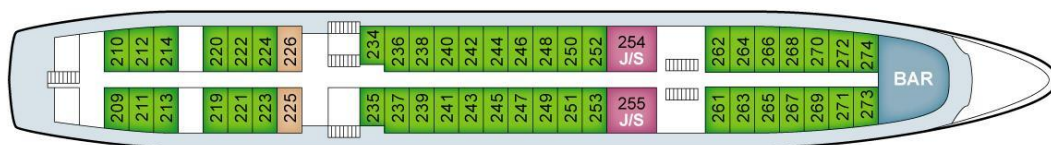
4 SUN DECK

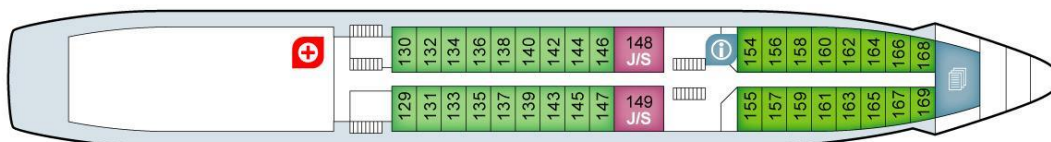
3 BOAT DECK

2 UPPER DECK

1 MAIN DECK

 JUNIOR SUITE   SINGLE (MAY BE DBL /VERTICAL/ USE)   STANDART TWIN   TWIN (MAY BE TRL USE)

Alle rejser er med **forbehold** for ændringer i indholdspunkter bl.a. grundet trafik i storbyerne, diverse arrangementer og officielle besøg, der kan betyde at områder i byen aflukkes til formelle besøg og gæster, skibets afrejsetider, der kan ændre sig som følge af vejrforhold, flytider og rejseledere. Forbehold for lukke – og vedligeholdelses-dage, leverandør ændringer og prisstigninger, prisstigninger hos flyselskaber, ændrede skatter samt force majeure og sygdom, som vi ikke har indflydelse på. Forbehold for ændrede guider grundet sygdom eller andre forhold vi ikke har indflydelse på.

Tilmelding hos Alt Rejser kan foregå pr. telefon **33122030** eller pr. mail **info@altrejser.dk**.

Mange venlige hilsner
Alt Rejser A/S

Medlem af Rejsegarantifonden nr. 182 og Krim Rejser nr. 1805.

Den store historiske ramme for denne spændende rejse, som vil blive gennemgået på oplæggene på skibet.

Rusland – det store land mellem vesten og østen – fødes nordfra, med skandinaverne som fødselshjælpere. De ældste kilder og arkæologiske vidnesbyrd viser entydigt hen til, at statsdannelsen i Rusland finder sted ved hjælp af indvandrere fra sandsynligvis Sverige – ordet ”Rus” er et finsk ord for svensker, og finske stammer beboede store dele af det nordlige Rusland. Både de og de sydfra indvandrede slavere var stammesamfund og præget af indbyrdes stridigheder. Derfor blev de undertrykt af de vikinger, som trængte ind og plyndrede langs floderne. Indtil man lokalt besluttede sig til at gøre en af disse høvdinge, Rurik, til sin hersker og lade ham organisere en stat, der kunne beskytte dem. Under sovjetregimet kunne man blive forfulgt for at hævde, at det var fremmede fra Skandinavien, der havde grundlagt Rusland. Men i dag erkendes det åbent, at Ruslands fødsel sker, da vikingen Rurik 862 kåres til hersker over de slavere, som befandt sig syd for den store Ladoga-sø. Ruriks vej fra Sverige til Rusland var ad den store Neva-flod, som forbinder Europas største ferskvandssø, Ladoga, med Østersøen. Derfor starter vores rejse i St. Petersburg, selv om denne by er den yngste af dem, vi skal besøge. Også fordi nogle af de arkæologiske vidnesbyrd om det første Rusland findes her, på det berømte Eremitage-museum, som rummer meget andet end sine vidunderlige kunstsamlinger, herunder bl.a. guldskatte fra oldtiden. For ud over at Rusland var den letteste vej for nordboerne til Sortehavet og Middelhavet, havde det store ressourcer. Siden hen skulle St. Petersburg blive dette vældige riges udstillingsvindue mod vest, foruden indgangsporten fra Vesten. Og trods sin udsatte position mod vest er byen ikke siden sin grundlæggelse i 1703 blevet erobret af nogen, i modsætning til Novgorod og Moskva.

Sankt Petersburg, hvor Rusland møder Vesten

Rusland grundlægges dog lidt mere nordligt nemlig i Novgorod. Novgorod blev det middelalderlige Ruslands nordlige hovedstad, men snart underordnet dets sydlige hovedstad, Kiev, som Ruriks første efterfølger Oleg erobrede i 882 og gjorde til sit regeringsæde. Kiev var vigtig for vikingernes videre ekspansion mod Sortehavet og Middelhavet, Novgorod for forbindelsen tilbage til Skandinavien og Østersøområdet som helhed. Novgorod udviklede sig til Hansestædernes østlige base, den ene ende af det store netværk af handelsbyer, som i middelalderen strakte sig fra Belgien og England i vest til de baltiske lande og Nordvestrusland i øst. Breve skrevet på birkebark med nordiske runer viser den stærke tilstedeværelse i 1000- og 1100-tallet af skandinaviske handelsfolk i Novgorod. Også nordiske kongelige rejste gennem Novgorod, og nordmanden Olav den Hellige var i eksil der, før han vendte hjem til Norge for at erobre landet fra danskeren Knud den Store – i øvrigt forgæves.

Det middelalderlige Rusland, (hvortil det meste af det moderne Ukraine også må regnes,) blev efter kristendommens indførelse i 988 i stigende grad præget af kampe mellem forskellige linjer af Ruriks efterkommere. 1000-1100-tallet var i Rusland som i Skandinavien præget af dynastiske stridigheder. Sidst i 1100-tallet havde Rusland med Novgorod som centrum udviklet sig til et vældigt rige, som omfattede hele det nordlige Rusland og dele af den nu norske Finmark og mod øst strakte sig helt over til Ural. Tyndt befolket, men med store ressourcer af pels, skind og andre værdifulde produkter. Store beslutninger blev truffet på torvet i en folkeforsamling, som kaldtes sammen med en klokke og hvor beslutninger blev truffet ved råben – i værste fald slagsmål. Rusland var med andre ord en ”by-republik”. Fyrster var noget, man indkaldte udefra, når der var brug for en militær leder. Dette skete således i 1240 og igen i 1242, hvor fyrst Aleksandr fra Perejaslavlj blev valgt til fyrste for først at slå en svensk, og derefter en tysk invasionsstyrke.

Siden har ”*Aleksandr Nevskij*” ubestridt været Ruslands bredest accepterede historiske personlighed og helt, og han blev også helgenkåret. Foruden at være en dygtig kriger, ”russernes og den russiske kirkes redningsmand” (de svenske vikinger og mongolerne var jo hedninge) var Aleksandr Nevskij en dygtig diplomat og strateg. Han formåede således *også* at lave en aftale der sikrede den unge Ruslands og Novgorods selvstændighed overfor datidens ubestridelige verdensherskere – det mongolske rige - , som efter erobringen af Kiev i 1240 var de reelle herskere i det meste af Rusland og Ukraine. Det betød, at Novgorod købte sig fri af fremmedherredømmet og mest vendte sig mod sine vestlige problemer, herunder det hedenske Litauens ekspansion. Truslen fra Sverige blev bilagt 1343 med en grænsedragning ved Neva-floden.

Det er først Aleksanders søn - Daniil – som flytter det russiske riges hovedstad til **Moskva**, det moderne Ruslands hovedstad, som er grundlagt nogenlunde samtidig med København. Og ganske som denne by er det først i løbet af 1400-tallet, at man kan tale om, at byen reelt bliver hovedstad. Byen var handelsmæssigt velbeliggende i den centrale del af Rusland og dens kerne var den stærke byfæstning Kreml. Men det, der skaber byens betydning, er dens fyrster, hvoraf Daniils søn Ivan I ”Kalita” (”Pengesækken”, 1325-40) i 1328 får mongolerne til at anerkende ham som storfyrste af Vladimir og skatteopkræver for alle russiske områder, med sæde i Moskva. Dermed grundlagde han sin slægts og byens rigdom. Det bliver hans tip-tip-oldebarn Ivan III (Den Store) (1462-1505), der gør storfyrsten af Vladimir-Moskva til ”selvhersker over Moskva og hele Rusland” og nationens befrier fra mongolerne. Hans vigtigste indre modstander var Novgorod, som han 1471 tvang til at opgive litauisk overhøjhed og anerkende Moskvas autoritet, hvorefter han i sin anden krig med Novgorod 1478 erobrede og indlemmede byen – symbolsk markeret ved, at den klokke, som kaldte folkeforsamlingen sammen, blev konfiskeret og bragt til Moskva. 1480 lykkedes et åbent oprør mod mongolerne, 1497 antog Ivan III den byzantinske dobbeltørn som sit riges symbol. Ca. 1500 var der skabt et nyt ortodokst storrige på Europas grænse til Asien som afløser for det af tyrkerne 1453 endegyldigt udslettede Byzantinske Rige.

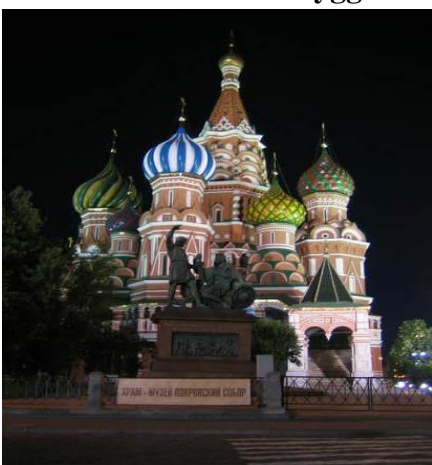
Moskvas Kreml og det historiske centrum

Novgorod blev taberen, men forblev en betydelig handelsby, lige indtil Ivan III's sønnesøn Ivan IV "den Grusomme" massakrerede 70.000 af dens borgere i 1570, fordi han ikke stolede på dem. Det blev den *autokratiske statsform, inspireret fra Byzans og mongolerne*, som sejrede over den demokratiske eksemplificeret ved købmands – og byrepublikken Novgorod. Ivan III og IV blev på godt og ondt grundlæggerne af det moderne Rusland. Et vigtigt faktum og en udvikling, som er afgørende for at forstå - helt frem til i dag - den autokratiske styreform i Rusland. Landet isoleres i denne proces fra den vesteuropæiske udvikling, renæssancen, oplysningstiden, borgerskabets og byernes udvikling og som den store finale - de borgerlige liberale demokratiske revolutioner - der gennemskyller store dele af Europa i 1848 og 1849. Her ligger én af forklaringerne på samfundsudviklingen i Rusland frem til i dag. En udvikling vi skal forsøge at forstå, imens vi nyder landskabet, der langsomt ruller forbi.

Det ironiske er imidlertid, at dette moderne Rusland i høj grad så hen til Italien som kulturelt forbillede. Ivan III og hans efterfølgere udstyrede Kreml i Moskva med skønne bygninger, som i vid udstrækning blev opført af italienske arkitekter. Også den russiske kirkesang blev i denne periode mere påvirket af italiensk flerstemmig end af byzantinsk enstemmig sang. Tsardømmet Rusland, som storfyrstendømmet Moskva kaldte sig fra omkring 1500, var meget optaget af at opnå anerkendelse på lige fod med den tysk-romerske kejserdømme og betragtede sig som arving både til Byzans og det gamle Romerrige. Men det var først under Peter den Store i 1720'erne, at det lykkedes.

Ivan Den Grusomme bygger Vasilij katedralen efter sejren over Kazan i 1552

Det kan forekomme ironisk, at netop denne tsar samtidig var den hersker, som flyttede hovedstaden væk fra Moskva til det nordvestlige Rusland, hvor riget oprindeligt var opstået. Men Peter den Store så nødvendigheden af at styrke indflydelsen fra Skandinavien, Tyskland og Holland, altså Østersøområdet. Nu kaldtes ikke herskere ind, men håndværkere og handlende. Mens de arkitekter, der kom til at præge den nye "Nordiske Hovedstad" stadig hovedsagelig var italienere. Derved opstod det ejendommelige "nordiske Venedig" ved Østersøen.

Rusland bliver under Peter Den Store et imperium og står som Europas og måske endda verdens ubestridte største magt i begyndelsen og midten af 1800-tallet, (efter sejren over Napoleon og Frankrig i 1815). Det var først med Krimkrigens traumatiske og blodige nederlag (1854-56) at det imperiale Rusland måtte se sig slået af de gamle Europæiske magter (England og Frankrig). Et nederlag som udstillede det despotiske Ruslands manglende evne til at konkurrere med de begyndende demokratiske og liberale lande i Europa og deres dramatiske økonomiske og teknologiske udvikling. En realitet der var med til at skabe grobund for den fattigdom, utilfredshed og fremmedgørelse i store dele af det russiske samfunds enorme masser af landarbejdere og begyndende industriarbejdere, der førte til mange revolutionære ideer, det forfærdelige nederlag i 1. verdenskrig, og til sidst den russiske revolution og borgerkrig i 1917-21. Nogle vil kalde det "modernitetens" og fornuftens sejr over den gamle verden med sin enevælde, tyranni og manglende respekt for det enkelte menneskets økonomiske, sociale og politiske rettigheder. Mange vil mene, at ikke meget har ændret sig i nutidens Rusland. Men Ruslands demokrati kan kun forstås ud fra dets egen historie og kontekst, og det er denne historie og kontekst vi vil forsøge at forstå lidt mere af på vores herlige togt ned af Peters floder.

Men Moskva forblev det "Hellige Ruslands" hjerte og kontinuitetsbærer. Det var stadig i katedralen i Kreml, at Ruslands "imperator og selvhersker" blev kronet. Moskva markerede stadig kontinuiteten i arven fra Byzans. Og selv om det i høj grad blev folk fra St. Petersburg, som kom til at præge det nye "Rossija" efter Sovjetunionens fald, seneste Vladimir Putin, er disse (igen) rykket til Moskva og gjort dets Kreml til deres hovedresidens.

Det er også i Moskva Kreml, at vort besøg i Ruslands gamle og nuværende hovedstad begynder: Med dets prægtige kirker og paladser samt den berømte "Røde Plads" ved Kreml, det traditionelle sted for folkets møde med landets herskere. Denne plads, hvis navn egentlig betyder den "Smukke Plads", er i sig selv et kultursammenstød, med Sovjetunionens skaber marxisten Lenins strenge mausoleum i den ene ende og Vasilij Blazjennyj-kirkens vilde spraglede løgkupler i den anden, med den høje middelalderlige borgmur langs den ene side og kæmpevarehuset GUM i de sidste tsar-dages orientaliserende stil langs den anden.

Men Moskva er også den kæmpemæssige Kristus Frelser-katedral, den største ortodokse kirke i verden, som blev bortsprængt af Stalin men genopført under Jeltsin for frivillige bidrag. Moskva er stadig hovedstaden i verdens største land, målt i areal, og i dag en langt mere levende og tiltalende by end den tunge stemning, der hang over byen i sovjetdagene. Og en by, som har bevaret alle de historiske lag, fra middelalderen til nutiden. En by hvor undergrundsbanen er bygget som underjordiske paladser, og hvor amerikanske fødevarekæder tilpasser deres logos til de russiske bogstaver. En moderne by dybt præget af fortidens dramatiske historie.